

Doporučení vedoucího k obhajobě disertační práce Mgr. Blanky Vávrové Kompetence a moc pedagoga ve výchovně vzdělávacím procesu, obor pedagogika, FF UK v Praze, 2011

Mgr. Blanka Vávrová se věnovala tématu moci a kompetencí pedagoga, ale směřovala své téma nikoliv k problémům obecné pedagogiky, jak by název mohl naznačovat, ale je směřován do speciální oblasti, kde autorka užila prostředků umělecké výchovy k realizaci pozoruhodného experimentu. Proto je téma orientováno na popis problematiky umělecky orientovaného výchovně vzdělávacího procesu, jehož autorka využila jako prostředku pro specifické uplatňování pedagogické moci. Takové užití vyžaduje i specifické kompetence vyučujících. Autorka otevřela nové možnosti práce s dítětem se specifickými potřebami, u něhož existuje poměrně problémová prognóza – což vyžaduje jak modifikaci vzdělávacích a výchovných postupů, tak i užití moci. Zvolená umělecká aktivita vycházela z víceúrovňové motivační atraktivity práce dětí v divadelním souboru. Tomu odpovídá problémová vícedimenzionalita témat otevřených v práci.

Autorka empirickou část koncipovala jako expertní šetření a výzkum zaměřila na možnosti, na moc a na nové kompetence pedagoga, které mohou ovlivňovat a v rámci trvalého působení i předurčovat sociální rehabilitaci a prognostiku handicapovaného dítěte. Šetření dospělo k některým pozoruhodným závěrům, které prolamují tradiční představy o výchovných možnostech autistických dětí a těch, které mají celou řadu vážných handicapů. I děti s diagnózou autismus jsou schopny za dobře nastavených podmínek zvládnout kontakt s velkým hudebním tělesem i předem nevypočitatelnými reakcemi hlediště. Ty se odchyľují od strukturovaných podmínek řádu a následnosti, které nutně potřebují autisté ke svému životu a klidu. Autorka prokazuje, že opakovaným prožitkem úspěchu lze zvýšit kvalitu či tzv. emoční komfort života – a to nejenom handicapovaným umělcům, ale i jejich rodinám. Umělecké aktivity otevírají i nové možnosti utváření vztahu mezi dítětem a pedagogem. Ukazuje se, že umělecká produkce může být cestou k sebevyjádření, plnosti prožitku vlastní hodnoty či seberealizace.

Předloženou práci doporučuji k obhajobě

V Praze 1. 11. 2011

doc. PhDr. Jaroslav Kořa